

سخن دبیر علمی همایش

«همایش آموزش مطالعات اجتماعی، ضرورت و اهداف»

پیشرفت و توسعه هر جامعه مدیون نظام آموزشی کارآمد و روزآمد است. پیشرفت‌ها و تکنولوژی‌های معاصر در مقایسه با گذشته، مرهون آموزش نسل جدید توسط نسل‌های قبلی است. در واقع، توسعه جهان معاصر در تمامی ابعاد آن، مرهون آموزش نسل جدید توسط نسل‌های قبلی و ایستادن بر شانه‌های غول‌ها بوده است. وظیفه اصلی مدرسه - این نهاد مدرن بشری - آموزش و راهبری توسعه است. بخش مهمی از وقت دانش‌آموز در بهترین سن یادگیری در مدارس سپری می‌شود و از طرفی، تعبیر آینده‌سازان کشور برای آن‌ها، نشان‌دهنده اهمیت این قشر است. برنامه‌های درسی به‌عنوان مهم‌ترین ابزار تحقق اهداف اجتماعی در سطح محلی، ملی و جهانی، محسوب می‌شود. بر همین اساس، در ساختار آموزشی کشور، دروس متفاوتی در دوره‌ها و پایه‌های تحصیلی مختلف تعریف شده است تا دانش‌آموز با حوزه‌های مختلف موردنیاز، آشنا شود. یکی از این دروس، مطالعات اجتماعی است. با یک نگاه ساده می‌توان گفت این درس بیش از هر درس دیگری، درس فراگیری ارتباط با جامعه است. درس یادگیری مهارت‌های زندگی جمعی است، درس اندیشیدن به خود و محیط پیرامون است و به‌طور خلاصه، درس چگونه زیستن است. به همین دلیل، می‌تواند در زمره درس‌های مهم (و شاید مهم‌ترین و اثرگذارترین درس در دوره تحصیل) هر دانش‌آموز باشد. ولی متأسفانه، شواهد تجربی نشانگر آن است که به دلایل متعددی، این درس نتوانسته است جایگاه مناسب خود را کسب کند و معمولاً به‌عنوان یک درس مهم، تلقی نمی‌شود. این مفروضه تجربی، جمعی از دغدغه‌مندان را بر آن داشت تا در قالب یک همایش علمی به بررسی وضعیت «آموزش مطالعات اجتماعی» در نظام آموزش مدارس بپردازند. علیرغم شرایط همه‌گیری بیماری کووید ۱۹، ۱۹۴ مقاله به دبیرخانه همایش واصل شد که نشانگر اهمیت این حوزه برای پژوهشگران و مدرسین بوده است. نکته دیگر اینکه عمده مقالات دریافتی به محتوای کتاب‌ها با نگاهی آسیب‌شناختی پرداخته بودند که توجه مدیران را به ضرورت توجه بیشتر به کیفیت محتوای این کتب و استفاده از متخصصین مختلف در بازنگری این کتاب‌ها جلب می‌کند.

شایسته است از زحمات همه عزیزانی که در برگزاری مطلوب این همایش علمی، نقش داشتند تشکر شود. به‌طور ویژه از جناب آقای دکتر منصور دهقان منشادی ریاست محترم دانشگاه فرهنگیان یزد، اعضای محترم کمیته علمی و کمیته اجرایی و همین‌طور نویسندگان محترم آثار و شرکت‌کنندگان در همایش قدردانی نمایم.

امید می‌رود نتایج این پژوهش مورد استفاده مدیران، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران این حوزه قرار بگیرد و این درس در آینده بتواند به جایگاه واقعی خود دست یابد.

سیدعلیرضا افشانی

استاد جامعه‌شناسی دانشگاه یزد و دبیر علمی همایش